

Daniela Kolářová: Ztvárnění reality v románu Den sedmý spisovatele Yu Hua

(posudek oponentky)

Daniela Kolářová analyzuje jazykově poměrně náročný román současného spisovatele Yu Hua. Práce je logicky rozvržena a jednotlivé části mají vyvážený rozsah a dobře do sebe zapadají. Autorka nabízí originální analýzu založenou na formálním a stylistickém rozboru, na jehož základě podává vlastní interpretaci smyslu díla. Součástí analýzy je také žánrová charakteristika románu, jeho vazby na domácí literární tradici a širší kulturní souvislosti tématu smrti, o němž román hovoří. Vedle románu bere v potaz i názory samotného spisovatele, avšak přistupuje k nim kriticky a ve své analýze si zachovává samostatný pohled, což je chvályhodné. Práce je psána kultivovaným stylem, autorka formuluje výstižně a přesvědčivě. Přesvědčivý je také její způsob argumentace za pomoci bohaté sekundární literatury a rozebíraného pramene. Výhradu mám k polarizaci „západního kulturního okruhu“ proti čínskému a dávám k úvaze místo toho jemněji nuancované označení. A ne zcela adekvátní je označení „nešvary“ pro společenské problémy a rozvrat mezilidských vztahů.

Promyšlenou analýzu doprovázejí vhodně volené ukázky v převážně výborném překladu. Místy se nicméně objevují nepřesnosti, či spíše volnější přístup k překladu, např. na s. 33: „Tak jsem si vzpomínkami došel až na samý konec.“ 我來到了記憶之路的盡頭 (doslovně ji: „Došel jsem až na konec cesty vzpomínek“, což podle mého lépe odpovídá autorovu poetickému stylu), nebo s. 34 „Příběh z lidského světa“ 那邊的故事 (doslovně: „Příběh tam odtamtud“; absence explicitnosti zachovává zvláštní vztah světa mrtvých a živých, nádech tajemství), s. 38 „připomíná obyčejnou vodu“ 白開水 (připomíná horkou vodu – převařenou, jaká se pije místo čaje, nápoj chudých). Podobných příkladů je víc, **poprosím u obhajoby o objasnění překladatelské strategie**. K úvaze také dávám označení „pohřební salon“ – spíše asi „obřadní síň“? Pokud se ale skutečně jedná o „salon“ toho typu, jak se objevují v poslední době v Číně, stálo by za vysvětlení. (Na s. 46 je nepřesný překlad: 棉大衣 není „bavlněný kabát“, ale „vatovaný“, a není proto „vytahaný“, ale doslova „nafouklý“, tak zde asi nutně volněji „neforemný“ apod. Takových nepřesností je však v práci minimum.)

Obsahové připomínky: Autorka hovoří o specificky čínském akcentu na pokrevní rodinu a v návaznosti na to pak vysvětluje motiv adoptivního otce hl. hrdiny a vztahu k němu. Zde by stál za zvážení také vztah k adoptivním rodičům, který je v čínské kultuře velmi specifický, není zdrojem traumat a je naplněný vřocností. V tomto smyslu se Yu Huův příběh nevymyká z kulturních zvyklostí.

Chválu zaslouží rozbor vztahu buddhistických představ o smrti k významové výstavbě díla, nepodceňovala bych však souvislost s Biblií, už proto, jaký význam Bible a křesťanství hraje mezi současnými čínskými intelektuály. Yu Huův román je tak synkrezí domácí tradice a kulturního importu ve 20. století. Postřeh o dekontextualizaci zásadních problémů mezilidských vztahů a vlastně i smyslu života, jichž se román týká, je případný, domnívám se však, že hlavní příčinou zde je spíše potřeba vyhnout se cenzuře, nikoliv upřednostnění zábavnosti či výraznosti před jejich realistickým popisem (s. 67)

Navzdory těmto připomínkám považuji práci za výbornou (a **hodnocení navrhuji výborně**). K diskuzi: V práci je zmíněn vztah k „duchařským příběhům“ tradiční literatury. Jedná se o žánr *zhiguai*? A jak byste srovnala Pu Songlingovy „duchařské“ příběhy s Yu Huovým románem?

V Praze, 22.6.2021

Olga Lomová

Dodatek nad rámec hodnocení

Jako jistá nedokonalost jinak velmi dobře napsané práce, která otevírá samostatný pohled na dílo známého spisovatele, se jeví historický úvod (s. 11–15). Ten je sice pečlivě zpracován za použití poměrně bohaté sekundární literatury, ale je zřejmé, že autorka ne zcela chápe povahu politických a ideologických rámců literatury ČLR, společenského postavení spisovatele a jeho vztahu s mocí a celkově povahu politického systému a role literatury v něm. Na vině zde přirozeně není autorka sama, ale renomovaní badatelé, z nichž čerpá, kteří však tento problém obcházejí. Nepovažuji to za zásadní výtku, pouze doplňuji na závěr posudku pro další promýšlení tématu a pro případného čtenáře této jinak výborné práce.